

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett vrtst do Din 2.—, do 100 vrtst do Din 2.50, od 100 do 300 vrtst do Din 3.—, večji inserati pett vrtst Din 4.—. Popust po dogovoru, inserati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Kaj se dogaja v Albaniji:

Revolucionarni pokret v Albaniji

Adjutant kralja Zogu, Muharem Barjaktar je pobunil svoje pleme proti režimu — Pobuna ima protiitalijanski značaj in povzroča vladi mnogo skrbi

Tirana, 5. januarja. r. Zadnje dni cirkulirajo po svetovnem tisku najrazličnejše, čisto naravnost fantastične vesti o dogodkih v Albaniji. Nekateri tuji listi, zlasti pa nekatere zapadnoevropske novinske agencije objavljajo vesti o pobunah v raznih krajih Albanije, o atentatih s peklenjskimi stroji na kraljevski dvorec v Tirani in podobno. Večina teh vesti ne odgovarja dejanskemu položaju. Njihov vir je treba iskati v Grčiji, zlasti na Krfu, odkoder albanski emigranti vodijo svojo propagando proti sedanjemu albanskemu režimu. Zato je treba sprejemati te vesti z največjo rezervno.

Povod vsem tem vestem, ki se sedaj v pretirani obliki pretakajo po svetovnem tisku, je v nezadovoljnosti enega dela albanskih oficijev proti poveljniku albanske vojske generalu Aranitasi. Njegovo postopanje napram oficijem je izzvalo že ponovno nezadovoljstvo, ki je prišlo do izraza v lokalnih uporih. Oficiji smatrajo, da general Aranitasi nima sposobnosti za tako visoko in odgovorno mesto, kakor je poveljstvo nad vojsko armado. To nezadovoljstvo se je v zadnjih mesecih zelo razširilo in je prišlo na dan zaradi tega, ker se je sedaj uprl tudi drugi adjutant kralja Zogu, polkovnik Muharem Barjaktar.

Polkovnik Muharem Barjaktar je že pred tremi meseci zapustil svoje mesto ter s skupino svojih ožjih pristašev odpotoval v svojo rodno in plemensko mesto Ljumu. Tam se je zaprl s svojimi

pristaši v svojo kulo in se tudi na ponovne pozive oblasti ni hotel udati. Pogajanja, ki so se vršila z njim zadnja dva meseca, so ostala brez uspeha. Odnosaj med vlado in pobunjenim adjutantom so zlasti zadnje dni postali zelo napeti. Muharem Barjaktar ima v svoji kuli okoli 150 svojih pristašev, ki jih je dobro oborožil z najmodernejšim orožjem, ki si ga je prilastil iz vojaških skladišč.

Oblasti so te dni poslale v Ljumu oddelek vojske, broječ 300 mož z nalogo, da razorožijo Barjaktara in njegove ljudi, ker njegovo postopanje izpodbija pava ugled oblasti. Vojaštvo je krenilo na pot in obkloplilo Ljumu, toda dosedaj še ni prišlo do spopada. Zdi se, da se oblasti ne čutijo dovolj močne, da bi obračunale z upornim adjutantom. Vojaštvo je v širokem krogu obkloplilo njegovo kulo in čaka. Po naročilu iz Tirane se vojska izogiba oboroženega spopada z Barjaktarovi pristaši, ker se boje, da bi se Barjaktaru pridružila še druga plemena in napadla vojsko iz za hrbta.

Pokret nezadovoljstva se med tem med oficiji vedno bolj širi. Oblasti energično nastopajo tam, kjer jim je to mogoče. V južni Albaniji je bilo aretiranih večje število oficijev in nasprotnikov generala Aranitasa. Prav tako so oblasti v severni Albaniji začele ostro nastopati proti upornikom. Tu vodi upornike kapetan Prenk Previži iz Mirdita.

Položaj je tu prilično kritičen, ker stoje za Privizom katoliška plemena severne Albanije, dočim so na strani Barjaktara muslimanska plemena.

V nasprotju z vestmi iz Grčije vlada v Skadru in okolici popoln mir in red. Nezadovoljstvo oficijev ima svoj vzrok tudi v dejstvu, da že pet mesecev niso dobili nobene plače. Prvi kraljev adjutant polkovnik Seregi je bil ob koncu meseca novembra v posebni misiji poslan v Rim. Vdih je pogajanja z mordašnjimi italijanskimi krogi glede finan-

čne podpore Albaniji. Kakor znano, je Italija že lani spomladi odrekla Albaniji vsako nadaljnjo finančno podporo, kljub temu, da se je s posebno pogodbo obvezala, kriti vsakoletni proračunski primanjkljaj. V Rimu smatrajo, da Albanija ni več zanesljiva zaveznica Italije, zlasti pa so ogorčeni, ker albanska vlada doslej še vedno ni dovolila naselitve 10.000 italijanskih kolonistov na albanskem ozemlju.

Zanimivo je, da je uporni Barjaktar bil svojačasno največji zagovornik italofilske politike Albanije. On je dovršil vojno akademijo v Italiji in je več let tam tudi študiral. Njegovo sedanje postopanje smatrajo v vladnih krogih kot protest proti sedanji italijanski politiki v Albaniji. Barjaktar in njegovi pristaši so bili brezkompromisni zagovorniki italijanske politike, toda sedaj so prišli do prepričanja, da je ta politika za Albanijo pogubna. Barjaktar je ponovno poslal kralju Zogu resolucije in spomence proti italijanizaciji albanske vojske, toda brez uspeha.

Kljub vsemu temu pa položaj za sedanji albanski režim ni tako kritičen, kakor domnevajo v nekaterih krogih, ker ne gre za splošno pobuno ali široko razpleteno zaroto, marveč za posamezne izraze nezadovoljstva. Kljub temu pa seveda presenečenja niso izključena.

Laval v Rimu

Sprejeli so ga z največjimi svečanostmi — Razgovori z Mussolinijem se bodo pričeli danes

Rim, 5. januarja. r. Francoski zunanji minister je sredi ob 19.05 s pariškim luksuznim vlakom po določenem sporedu prispel v Rim. Na kolodvoru v Terminu so se zbrali za sprejem gosta zastopniki italijanske vlade s šefom in zunanjim ministrom Mussolinijem na čelu, dalje oba francoska poslanika v Rimu, kakor tudi številni povabljeni gostje. Ko je vlak vozil v kolodvorsko lopo, je stal Laval razkrite glave ob oknu. Francoski državnik je mahajoč z roko pozdravljal zbrano množico. Takoj, ko je vlak obstal, je izstopil iz vagona in korakal naravnost proti Mussoliniju, ki je stal med obema francoskima poslanikoma. Srečanje med obema državnikoma je bilo izredno priročno. V veliki dvorani čakalnici so se nato diplomatje medsebojno predstavili, nato pa se je Laval z avtomobilom odpeljal v hotel »Excelsior«. Na ulicah je številno občinstvo pričelo francoskemu državniku burne ovacije.

Rim, 5. januarja. r. Italijanski listi objavljajo obširna poročila o vtisu, ki ga je v tujini napravila nenadna odločitev francoskega zunanjega ministra Laval, da odpotuje v Rim. Poleg teh že običajnih poročil iz inozemstva so šele danes objavili svoje prve lastne komentarje o pomenu Lavalovega poseta in francosko-italijanskih pogajanjih. Listi so objavili tudi dolgeveze dobrodošlice ter celo življenjepis in razne politične anekdote iz Lavalovega delovanja na Quai d'Orsay ter francoskem ministrskem predsedstvu.

»Resto del Carlinoc, ki izhaja v Bologni podrtava pomen Lavalovega poseta za razvoj italijansko-francoskega prijateljstva in pravi, da vsa Italija pozdravlja francoskega zunanjega ministra z radostno prisrčnostjo. Sicer pa Laval ne sme dvomiti o pristnosti italijanskih čustev. V zgodovini ni primera za take stvari, ki spajajo italijanski in francoski narod, in stoletne tradicije na kulturnem, znanstvenem, političnem in vseh drugih področjih, ki so skupne Italijanom in Francozom. Lavalov poset v Rimu bo spet ojačil nado, da bo prenehalo opasno nasprotstvo, ki je onemogočilo dosedaj sleherni sodelovanje med obema narodoma, ki bi bilo lahko neprecenljive važnosti za vso evropsko politiko. »Giornale d'Italia« govori o zgodovinskem pomenu Lavalovega poseta in obžaluje, da je to po svetovni vojni šele prvi

primer, da pride francoski zunanji minister v Rim.

»Tribuna« pa ugotavlja, da Lavalovi razgovori v Rimu ne pomenijo zaključne

faze neke diplomatske akcije, marveč šele pričetek političnega gibanja, ki bo znova uravnotežilo politične interese poevinih velesil na kontinentu. Rimska konvencija, ki bo sklenjena te dni, mora dovesti do intenzivnega francosko-italijanskega sodelovanja.

Hud potres v vzhodni Aziji

Carigrad, 5. januarja. r. Včeraj popoldne in zvečer je bilo v Carigradu in okolici občutiti več potresnih sunkov, od katerih je bil sunek okoli 18. ure posebno močan. Mnogo hiš je dobilo hude razpokline, tako da so jih morali izprazniti, ker grozi nevarnost, da se porušijo. Med prebivalstvom je zavladala huda panika. Vse je zbežalo na ulice in hitelo na prosto. Tudi v Ankari, v okolici Dardanel, Smirni in Trakiji so občutili močne potresne sunkove. Središče potresa je 10 km južno od Carigrada.

Amsterdam, 5. januarja. r. V različnih okrajih Limburga so sinoči občutili precej močan potres. Ljudje so prestrašeni zbežali na ulice, ker so se manjši potresni sunki pojavljali pozno v noč. Večje škode potresa ni napravil.

Kaj pričakuje Vatikan

Sporazum Francije in Italije bo olajšal Vatikanu podpiranje fašistične raznarodovalne politike v Julijski Krajini

Rim, 5. januarja. r. Rimski listi beležijo, da tudi Vatikan z izrednim zadovoljstvom pozdravlja prihod Laval v Rim ne samo zaradi tega, ker namerna posejati tudi Vatikan, marveč še mnogo bolj zaradi pričakovane spoznanja med Italijo in Francijo. V vatičanskih krogih na vso moč podpirajo to akcijo že zaradi tega, ker bodo s tem rešena mnoga vprašanja, na katerih je zainteresiran Vatikan. Tu gre v prvi vrsti za vprašanje jugoslovanske manjšine v Italiji. Vatikan je že dosedaj vneto podpiral raznarodovalno politiko fašizma in nadomeščal domačo, slovensko in hrvaško duhovščino s fašistično navdahnjeno italijansko. Treba se je samo spomniti na pokojnega nadškofa Sedeja, Sirotičja in njegovega naslednika. Vatikanu je bilo to sicer malo ne-

prijetno zaradi katoličanov v Jugoslaviji, ki so upravičeno kritizirali fašistično politiko Vatikana napram jugoslovenski narodni manjšini v Italiji, vendar pa se zato ni dosti brigal. Tudi ob priliki jugoslovensko-madžarskega spora je Vatikan odnošeno papež pokazal s svojimi darili za madžarske begunce, komu je naklonjen. Zato s tem večjo nestrpnostjo pričakuje sklenitve predlaganih paktov, s katerimi bi se Jugoslavija odrekla svoje manjšine v Italiji. Vatikan bi dobil s tem docela svobodne roke in bi mogel tembolj neovirano podpreti fašistično raznarodovalno politiko v Julijski Krajini. Zato tako toplo pozdravlja Lavalov prihod v Rim in podpira prizadevanja za sporazum med Francijo in Italijo.

Zakon o sportu

Minister za telesno vzgojo namerava predložiti poseben zakon o sportu, s katerim bodo rešena vsa sedaj sporna vprašanja

Beograd, 5. januarja. r. Včeraj se je vršila v ministrstvu za telesno vzgojo konferenca zastopnikov nogometne zveze in vseh podzvez. Na konferenci so razpravljali o prilikah v našem nogometnem sportu. Do konkretnih sklepov ni prišlo. Vaš dopisnik je imel danes daljši razgovor z g. ministrom dr. Auerjem, ki mu je izjavil, da bo v najkrajšem času izdan poseben zakon o sportu.

Rusija dobi vojaško diktaturo?

London, 5. januarja. r. Angleški listi objavljajo senzacionalne vesti o prilikah v Sovjetski Rusiji. Po teh vesteh je notranji položaj Rusije tako resen, da se vlada, zlasti pa Stalin sam, bavi z načrtom, po katerem bi dobila rdeča vojska posebna pooblastila za vzdrževanje notranjega reda in miru. Uvedla naj bi se vojaška diktatura pod vodstvom komisarja za vojsko Vorovičova. Še resnejši kandidat za vojaškega diktatorja pa je general Blücher, poveljnik ruske armade na Daljnem Vzhodu. Revolucionarna reakcija je zlasti razgibana v Ukrajini. Dnevno javljajo o množičnih aretacijah.

Ta zakon bo neke vrste ustava celokupnega sporta in bo urejal odnose med posameznimi sportnimi zvezami in državnimi oblastmi. Prav tako je g. minister izjavil, da bo v najkrajšem času ukinil komisarijate v JNS in v vseh podsavezih ter vzpostavil stare uprave, ki bodo imele nalogo, da v najkrajšem času skličejo občne zbornice, da se tako rešijo vsa sporna vprašanja.

Naročnikom, sotrudnikom, inserentom in prijateljem pravoslavne vere želimo čestit božič!

Napredovanja sreskih načelnikov

Beograd, 5. januarja. r. S kraljevim ukazom so na predlog notranjega ministra napredovali v višjo skupino sreskih načelnikov Albert Platzer v Kočevju, Tine Čuš v Krškem, Ivan Vrečar v Radovljici, Mirko Brezigar v Brežicah in sreski podnačelnik dr. Josip Tomšič v Krškem.

Plaz zasid smučarje

Monakovo, 5. januarja. AA. Iz Boznan poročajo, da je v Marmolati snežni plaz zasid skupino 7 smučarjev iz Monakovega. Neki italijanski smučar je opazil nesrečo in takoj obvestil prebivalstvo in fašistične miličnike, ki so brez odlašanja prihiteli na pomoč. Izpod snežnih grmad so dozdaj potegnili štiri trupla.

Živilski trg in sneg

Zdaj se je torej menda le začela zima, ki bo nekoliko globlje posegla v življenje mesta ter kolikor toliko vplivala na jedilni list. To in ono se bo nedvomno podražilo in če bo še kaj več snega, bo dovoz živil seveda precej slabši. Že danes so šle gospodinje na trg z malo skrbjo, da bo manj zelenjave in da se bo podražila. Trg je nudi danes kaj nenavadno sliko. Med snegom so bili naproday kupi teloh in cvetočega resja. Zelenjadni trg pa ni bil nič manj založen zaradi snega. Le na Sv. Petra nasipu ni bilo naproday krompirja na debelo. Sada je bilo toliko kot navadno. Lepa jabolka so precej draga, tako je n. pr. prodajal en prodajalec boskopski kosmač po 2 Din komad. V splošnem je pa sadje še vedno poceni. Orehovi jedrc kmečki prodajalci zdaj ne morejo lahko prodati. Danes so popustili še dinar pri kilogramu, da so bila jedra po 17 Din, toda nekateri branjevcji jih prodajajo celo po 16 Din kg.

Zelenjadni trg je bil prav tako dobro založen z raznimi salatami kot pred snegom. Endivije sicer ni več mnogo ter prodajajo nekoliko lepše glave po dinarju. Poceni je pa še vedno motovilec in najbrž ne bo dražji, dokler ne bo več snega. Prodajajo ga po dinarju merico kot radče. Dražje je pa ohrovtovo orstičje, ki ga zdaj ne bo več na prostem. Merica je po dva dinarja. Kmalu bo na trgu dovolj uvožene salate iz južnih krajev, ki so jo zdaj že začeli uvažati. Izmed uvožene zelenjave je pa še vedno največ cvetače, ki je po 5 Din kg. Razen domače endivije je na trgu še dovolj rimske salate, ki jo prodajajo po isti ceni kot endivijo.

Perutninski trg je čedalje bolj založen z jajci. Cene so začele že malo padati. Vendar so najlepša jajca še vedno po dinarju komad, srednja cena je pa 1.75 Din par. Danes je bilo zelo mnogo zaklane perutnine, ki ima stalno ceno. Cele gosi so po 14 Din kg, sekane pa po 16 Din. Piščance prodajajo po 18 Din kg, purane za juho pa po 10 Din. Vendar ni posebnega zanimanja za ceno perutnine.

Vremenski pregled

Telefonično dne 5. januarja.
Koča na Voglu: temp. —5C, oblačno, sněž, sneg suh.
Kranjska gora: zapadlo 5 cm snega, vreme jasno, v planinah oblačno.
Bled: temp. 0C, snega 6 cm, barometer pada, oblačno, trenutno ne sněž, izgleda pa, da bo še tekom dneva prišlo.
Mrzlica planinski dom: po poročilu Putnika: temp. —5C, zelo oblačno, nebo pooblačeno, drobno medu suh sneg.
Ribnica na Pohorju: snega 30 cm, temp. —5C, priš, mirno. Smuka dobra.
Polzevo 5 cm suhega snega.
Rateče - Planica dne 4. jan.: temp. —7C, sněž. Tamar 30 cm. Peč - Peteljnek 60 cm, priš. Smuka prav dobra.
Pokljuka dne 4. jan.: temp. —6C, sněž, priš, mirno. Na 20 cm trde podlage 10 cm prišča. Smuka zelo dobra. Skakalnica uporabna.
Jezerko dne 3. jan.: temp. —4C, oblačno, snega 30 cm, sněž. Smuka dobra.
Zelenica, 3. januarja: 10 cm snega za 60 cm podlagi, smuka prvostvena.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za nedeljo: Od časa do časa sneg. Porast temperature zlasti na zapadu države. Dunajska opoldanska vremenska napoved za nedeljo: V dolinah temperatura nad ničlo, v planinah mraz; bo še sněžilo.

Borzna poročila.

INOZEMSKR BORZE.
Curih, 5. januarja. Beograd 7.02, Pariz 20.36, London 15.115, New York 306.875, Bruselj 72.15, Milan 26.39, Madrid 42.225, Amsterdam 208.625, Berlin 12.90, Dunaj 57.45, Praga 12.88, Varšava 58.25, Berka rešta 3.05.

ŽIVAJMO JUGOSLAVIJO

Velika vrtnarska dela

Pred tedni so se lotili delavci mestnega vrtnarstva dela na vojaških grobovih

Ljubljana, 5. januarja.

Mestni vrtnarji delajo marljivo tudi pozimi in zlati ne počivajo zdaj, ko se prav za prav ne moremo govoriti o pravi zimi. V Ljubljani pa je tudi toliko hvaljenega dela za vrtnarske roke, da bi vrtnarji lahko delali noč in dan. Na prvi pogled sicer laik ne opazi, kje bi bilo treba za postaviti lopato, šele, ko se dela lote vrtnarji, sprevidimo, kako je bilo potrebno in kako čudovito spremeni okolica lice po načrtu resnične estetike. Češče pa tudi ljudje ne opazijo dela vrtnarjev ter gledajo na parke, ne da bi pomislili, koliko truda in dela je vloženo v njih.

Marsikdo je pa vendar nečesa pogrešal na našem vojaškem pokopališču, čeprav so bili grobovi kolikor toliko oskrbovani in čeprav ni vsak poklicni estetik. Globlji pietetni čut zahteva nekaj več od pustih lehn, hladnih gomil, ki jih niti trava pošteno ne zarasa. Da je bila puščoba še večja, so stali sredi pozabljenih grobov veliki, grobi in zdaj že trhlji leseni križi. Kdor ni opazil, kako pusto je naše vojaško pokopališče, je vendar moral opaziti velik kontrast med italijanskim in našim pokopališčem. Res, na naše pokopališče nismo mogli gledati povsem brez strahu. Slabo bi nas pa sodil, kdor bi mislil, da zato ne uredimo vojaških grobov, ker nimamo pietetnega in estetskega čuta. Menda se dovolj dobro zavedamo, da mora biti vojaško pokopališče dostojno urejeno, toda čut za lepoto sam od sebe ne ustvarja čudežev. Brez denarja ostanejo tudi najlepši načrti samo zamisel brez uresničenja. Zato tudi ni še uresničen prof. Plečnikov načrt veličastnega spomenika, odnosno grobnice vojnim žrtvam in nihče ne more napovedati, kdaj bo.

Veseliti nas pa mora, da so se pred tedni lotili dela na vojaških grobovih delavci mestnega vrtnarstva. Ne gre sicer za celotno izvedbo arh. Plečnikovega načrta, vendar je delo veliko ter bo vojaško pokopališče dobilo povsem drugo lice.

Skupni grobovi so bili doslej razdeljeni v podolžne grede. Tretjino vojaškega pokopališča zaseda že urejeni prostor ob spomeniku judenburških žrtv, ostala planjava se pa bo odslej delila v dva velika vrtova, gred ne bo več; tla bodo zdravljena, zato tudi ne bo več prehodov med grobovi. Pokopališče se bo spremenilo v lep park. Po širini pokopališča, kot so doslej

ležale grede, bodo cvetele trajnice med vrstami brinjevih grmičev. Vse leto bo cvetje na grobovih, do zime. Naše vojaško pokopališče ne bo pompozno, bahasto, pač pa pristržno lepo. Cvetje bo krasilo zvrnane grobove, ne kamen, življenje bo dihalo iz grobov in ne smrt. Zdj ravno gomile in prekopavajo prst, da bodo spomlad sadili grmičevje.

Zal, da ne bodo tako lepo urejeni vsi vojaški grobovi. Urejeno vojaško pokopališče je okrog 100 m dolgo in 34 m široko. Vojaški grobovi so pa raztreseni še izven tega pravokotnega prostora, a med njimi je že več civilnih grobov. Zaradi grobov civilistov pa seveda ne morejo kratkoma ločiti ureditve prostora. Ovir bi se sicer dale odpraviti, a brez stroškov in zamude časa ne. Zdj moramo biti zadovoljni s to ureditvijo, ki je nedvomno zelo pomembna.

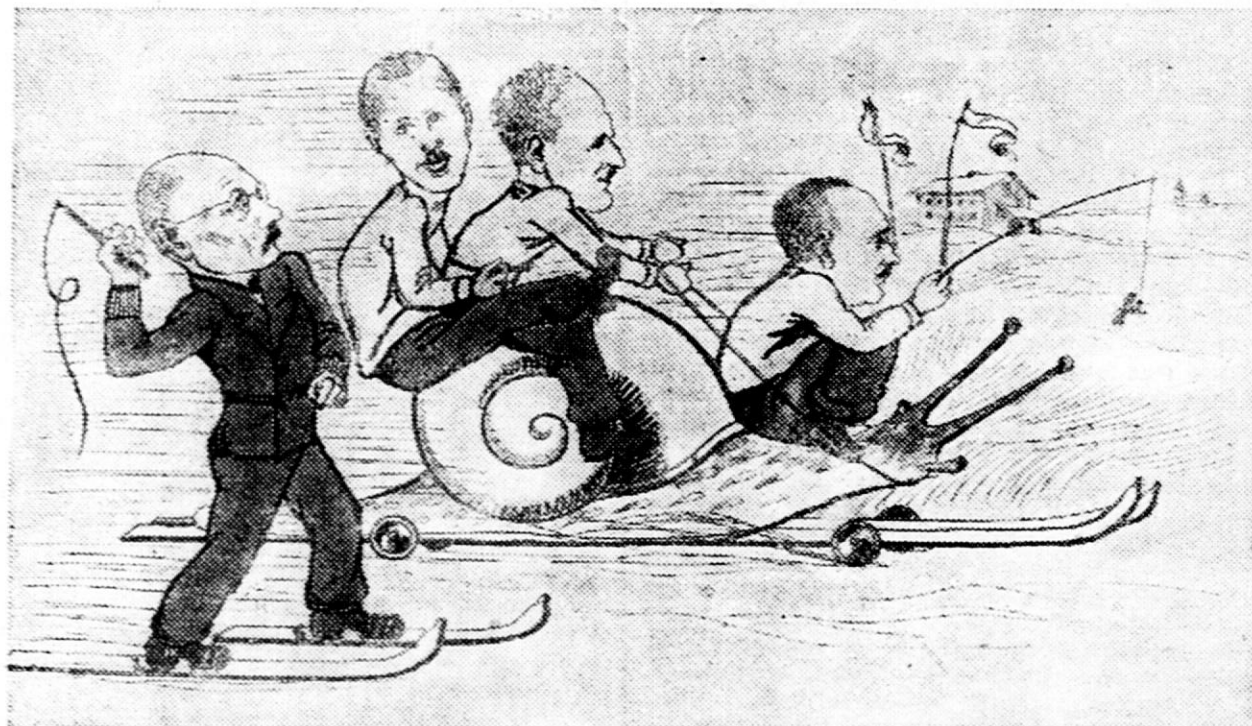
Zadnje čase so tudi zaposleni delavci mestnega vrtnarstva na strmlem levem obrežju Gruberjevega prekopa za gradom. Pred leti je dobila zagrajska cesta asfaltiran hodnik in tlakovali so jo. Vozišče bi bilo preozko, ako bi odvzeli prostor za hodnik, zato so tlakovali previsno ploščo na konzolah, da je hodnik prav za prav balkon nad strmim obrežjem globokega prekopa. Ta kosček našega mesta je po svoje lep in čeprav je na cesti, ki veže dolensko stran s središčem, zelo živahno, vendar je tu že zelena periferija, ki prehaja v podeželje. Onkraj prekopa je Hradečekova cesta, ki pa vseeno še ne more zatajiti prisrčnega vaskga značaja, čeprav se že košati vije med ljubimi hišicami. Morda bi kdo mislil, da tu vrtnarji pač ne morejo najti dela. Toda ozrite se s hodnika nad prekopom po obrežju!

Kot streha strm breg pada do obrežnega betonskega zidu. Doslej je bil obrastel z goščo, grmovjem in plevelom. Akacija se je razbohotila, da so njene veje segale že celo na hodnik. Nedavno so pa prišli delavci ter začeli trebiti goščo. Iztrebili bodo pregoščo drevje in pusto grmovje, tla pa spomlad posejati s travo. Tako se bosta obe obrežji spremenili prav za prav v obrežna parka. Očem se bo nudilo seveda potlej mnogo lepše lice ter bodo tudi tu zatrli gmajno. Delali bodo vso zimo, če bo ugodno vreme. Urejena bosta oba bregova.

Tudi sneg znajo delati...

Ljubljana, 5. januarja.

Muzali ste se in smejali na tihem tem preklicanem Poljarjem, zdaj se pa oni smejejo vam. Le pišite in govorite o svojem smučarskem domu, ste si mislili, le pripravljajte se na svečano otvoritev, snega pa le ne boste imeli. A kakšna otvoritev smučarskega doma bo to, če pa cvete okrog njega teloh in silijo iz zemlje zvončiki? No, pa naredite še sneg, če znate delati tako imenitne domove!

Tako so modrovali škodoželjnejši, zdaj pa ne modrujejo več. Sneg je čakal in čakal, vse vremenske napovedi in vse bridko vzdihovanje smučarjev ni nič zalego, sneg je čakal, dokler Poljarji niso razglasili da bodo v nedeljo otvorili svoj dom. Domenili so se bili s snegom tako, da bo počakal, in sneg se je naenkrat še sam popopolzil. Ves december je čakal, sram ga je že bilo, da tako dolgo ne zagrne zemlje, snoči, ko so imeli Poljarji za nedeljsko otvoritev že vse pripravljeno, je pa začel naletavati v drobnih, vedno gostejših kosmičih. In davi smoh že imeli lepo snežno odejo, a s Poljevega so nam telefonirali, da je zapadlo tam 5 cm suhega snega.

Muzej živih lutk

Ljubljana, 5. januarja.

Film, ki smo ga snoči prvič videli v kinu Matic, je v resnici vsestranska senzacija, ne samo zaradi ostrih posnetkov v naravnih barvah, kakršnih še nismo mogli občudovati v nobenem drugem filmu, in tudi ne samo zaradi bogate opreme, režije in najboljših igralcev, temveč predvsem zaradi vsebine, ki pretresa tudi najmočnejše živce. Gre namreč za velikomestni panoptik voščene figur, ki sploh že same na marsikoga delujejo kakor mrličji, v tem filmu pa voščene figure delajo celo iz pravih trupel in celo iz živih ljudi.

Naravne barve tega filma niso, kakor pri dosežanih barvnih filmih, dovršene s koloriranjem, temveč so res fotografije v barvah in torej dosežene podobno, kakor pri barvnih reprodukcijah s tremi plastmi filma, ki je vsaka druga barva. Znano je, da niti najboljši slikar ni mogel naslikati ocnja povsem naravno, ker barve same od sebe ne žare. Pri tem filmu je pa ogenj in plamen tako naraven, da se nam vidi, kakor bi gorelo platno. Barva sama ne more dati luči in svetlobe, pri tem filmu so pa barve sestavljene iz barvane luči in zato na platno ogenj tudi sveti in žari. Transparenca filma je pa navzlic trem

plastem tako močna, da so slike popolnoma jasne in plamen tudi zares razsvetljuje vso temno dvorano.

Kipar Igor je velik umetnik, ki spozna, da iz kamna, mramorja in bronu ter drugih kovin ni mogoče popolnoma posneti narave. Modelirati prične svoje umotvore iz poslikanega voska. Na ta način so n. pr. stari španski umetniki ustvarili take Mafdone in svetnike, da nas stresla groza pred njihovim življenjem. Iz svojih figur sestavi Igor s pomočjo bogatega spekulanta muzej, ki pa v Londonu ne privlači publike in ne obrestuje vložnega kapitala. Ker je pa muzej vsekoli zavarovan, ga Igorjev finančijer zažge. Vse figure so uničene, le Igor si reši življenje, vendar ima pa zaradi opeklin ves izkažen obraz in pokvarjene prste, da ne more več modelirati. Talentirani kiparji delajo po njegovih navodilih in tako v Newyorku spet nastane nov muzej voščene figur. Igor je zaradi londonskega požara zblaznel, vendar mu pa katastrofa ni uničila talenta in želje po maščevanju nad požigalcem, ki je uničil njegove umetnine in tudi njega izpremenil v strašno prikazen. Zmodelira si celo nov nekdanji svoj lep obraz, da nihče ne vidi strahotnih brazgotin, ki so ga izpremenile v pošastno prikazen. Njegov pomočnik krajejo trupla iz mrtvašnic in

tudi moré, da pridejo do trupel, kakršna rabi njih mojster, ki trupla prevleče s voskom, da so spet kakor živa in kakor prave voščene figure. Tudi mladi lepotic bi najeno lepoto rad ohranili na veke in že ima trespajočo žrtve na misli... Konec je pa spet pomisljiv — zaročni poljub.

Torej strahoten kriminalni film, ki je pa tudi poln ženske lepote, skratka prava senzacija, da bodo vse predstave razprodane, a sinoči se je po dvorani razlegal tudi glasen aplavz občudujočih gledalcev.

Revija letošnjih plesov

Lep uspeh plesno-sportnega kluba.

Ljubljana, 5. januarja.

Včeraj zvečer je priredil naš agilen plesno-sportni klub za plesalce iz vseh plesnih šol in druge interese posrečeno revijo letošnjih plesov. Tako, prav za prav za one, ki ljubijo ples radi plesa samega. V mali kazinski dvorani se je zbralo toliko dam in gospodov, da je bila dvorana nabito polna. Namen in delo kluba je v pozdravnih besedah tolmačil predsednik ing. V. Hübl, ki je tudi glavni propagator kluba. Za njim je na široko razvil trener kluba g. Jenko tema ples-sport in ob dobri godbi Sony-boy-jazza so nam štirje pari zaplesali Guček-Steep in tango, kasneje pa dva para težki turnirski Slow-Fox. Nastopili so mladi člani kluba gđ. Zitterschlagger-g. Vodusek; gđ. Stradner-g. M. Sevnig; gđ. D. Sedejva-g. Bismwald in naš prvak Stane Sevnig s svojo novo partnerico konteso Baumgartner. V prvih dveh plesih smo videli dober ples, mnogo volje in znanja! Pri Sevnig-Baumgartner pleše šele par tednov, videli smo, da se je Sevnig z dobro voljo v tako kratkem času sijajno vplesal v noviko in jo uvežbal že toliko, da lahko z njim na kateremkoli turnirju nastopi. Slow-Fox je Sevnig plesal z gđ. Stradner, Zitterschlaggerja pa z Voduskom. Oba para sta pokazala mnogo finega čuta in zmoglosti. Za tem je Jenko s Kukečev zaplesal novi Blues, nekoliko lažjo varianto prejšnjega plesa, h koncu pa letošnjo novost Carioca Rumbo. Ta ples je pokazal v dveh variantah, tak kakršen je prišel k nam in kakršnega se ne pleše in potem umirjenjšo carioço, katero že poučujejo v plesnih šolah in kateri projektujejo »Ziviljenjsko dobo« se teh par mesecev sezone. Nič posebnega, eksotična godba in ne dosti drugega. To je povedal tudi Jenko!

Z včerajšnjim lepim večerom si je plesno-sportni klub pridobil med številnimi gledalci mnogo pristašev, ki bodo razširili vrste članstva do one višine, ki jo klub zasluži!

R. K.

Še o Janežičevi

Ljubljana, 5. januarja.

Ceprav je bilo objavljeno v časopisih, da je policija trdno prepričana o prostovoljni smrti brivske pomolnice, Rozike Janežičeve, je vendarle smrt ljubljene hčerke očeta, ki je premožnjak delavec v ljubljanski kurilnici, tako pretresla, da nikakor ne more verjeti, da je šla Rozika sama v smrt. Oče je slej ko prej prepričan, da se je morala zgoditi nesreča bodisi že na ta ali oni način. Zlasti ne more doumeti, kako je mogoče, da je dobila Rozika poleg rane na glavi še urez pod vratom. Kako naj bi bil ta nastal? Tudi vzbuja presenečenje okolnost, da je bila mladenka razmeroma malo ranjena, dočim vlak običajno svoje žrtve temeljito razmesari.

Take in slične misli roje očetu po glavi, toda preverjeni smo, da se bo slednjič tudi užalošeni oče moral udati v bridko usodo, ki tepe zdaj po tem, zdaj po onem.

Iz Trbovelj

— Delovanje protituberkuloznega dispanzerja v decembru. Kako velikega pomena je bila za zdravje prebivalstva rudarskih revirjev ustanovitev protituberkuloznega dispanzerja v Trbovljah, se vidi šele danes. V zadnjih dveh letih, odkar protituberkulozni dispanzer v Trbovljah deluje, je bilo na stotine tuberkulozno obolelih bolnikov preiskanih ter sistematično zdravljenih, teden za tednom pa prihajajo v dispanzer novi bolniki, pri katerih se ugotovi več ali manj težko stanje te nevarne ljudske bolezni. — Tudi v decembru je bilo v dispanzerju veliko dela. Skupno je bilo pregledanih 148 ljudi. Obolelost je bila ugotovljena pri 45 moških in pri 38 ženskah. Od tega je bilo tuberkulozno bolanih 39 moških in 33 žensk, z odprto tuberkulozo pa sta bila ugotovljena le 2 moška, pri 5 moških in 3 ženskah pa je bila ugotovljena druga diagnoza. — Zaščitna sestra je napravila pri bolnikih v Trbovljah 33 obiskov, izven Trbovelj pa 11; radi posveta je obiskalo dispanzer 38 bolnikov. V bolnico je bilo oddanih v decembru 7 bolnikov. — Z rentgenom je bilo pregledanih 91 bolnikov, umetni pnevmotoraki pa je prejel 37 bolnikov. Sputum je bil pregledan 18 bolnikom, tuberkuloznih reakcij je bilo izvršenih 8, sedimentacij krvi pa 26. Dispanzer je razen tega razdelil še 540 l mleka. — Vse to dokazuje, da vrši tukajšnji protituberkulozni dispanzer med našim narodom vseživno zdravstveno mislijo, zato je dolžnost vseh činiteljev, da ga v tem stremljenju vsestransko in učinkovito podpro.

— Razglas občin. V smislu pravil obrambe proti napadu iz zraka se bodo vršila predavanja o zaščiti zaledja proti vojnim plinom v okolišni občini Trbovlje po sledečem redu: Dne 12. januarja t. l. v Delavskem domu za prebivalstvo iz krajev Vode, Petelinova vas, Globušak in Njiva. — Dne 19. januarja t. l. v rudniški čakalnici na zapadnem obratu za prebivalstvo krajev Zabajas in za celi kraj Retje. Dne 26. januarja t. l. v rudniški čakalnici na Tereziji za prebivalstvo iz krajev Kurja vas, Polaj, Pauer-kolonija. Posetje in celi okoliš Terezije. Dne 1. februarja t. l. v Rudnem domu v Trbovljah za prebivalstvo iz krajev Trbovlje, Gabersko, Knez-dol, Ojstro, Klek in Loke. Predavanje se bo pričelo vsake točno ob 6. uri zvečer. Ker je predavanje za prebivalstvo važno in podučljivo, vabi uprava občine, da se ga prebivalstvo polnoštevilno udeleži.

— SK Ilirija pride. V nedeljo 6. t. m. bo imel SK Trbovlje v gosteh takozvani »Wunder Team« SK Ilirije iz Ljubljane. Ker je tudi Trbovlje v zelo dobri formi, bo sportni publiko pa daljšem presledku zopet dana prilika videti lepo, borbeno, toda fair igro. V predtekmi nastopita SK Trilav : SK Trbovlje II. ob 13. uri.

— Konec potic pripravlja tukajšnje sokolsko gledališče za zadnje dni tega meseca. »Konec potic« je ganljiva igra iz svetovne vojne, ki bo zlasti vojne udeležence spominjala na strašno trpljenje na frontah. Tudi »Hlapce«, ki so pri vzpizoritvi želi velik uspeh, bodo v februarju ponovili.

— Koledniki. Mladina tudi te stare tradicije še ni opustila. Prav za prav jo je začela gojiti šele zadnja leta, t. j. odkar traja kriza. Prejšnja leta, ko socialna stiska med delovnimi sloji ni bila tako občutna kot je danes, se mladina ni mnogo menila za te vrste tradicije, ki so ji danes dobrodošle, da dobi nekaj dinarjev za koristne, pa tudi kvarne namene. Nameni so prilično isti kot pri tepežkanju, le da se je tradicije tepežkanja mladina tudi v ugodnejših letih dosledno držala, dočim prihajajo koledniki v pomnoženem številu prepevat šele zadnja leta. — Tudi letos jih ne manjka. Ze popoldne, zlasti pa zvečer, jih srečavaš povsod, zlasti pa oblegajo hiše ob glavnih cestah in potih. Nekateri so lepše oblečeni in »našminkani« s sajam, drugi zopet precej površno. Pri tem seveda ne manjka zavisti nad doseženimi uspehi med posameznimi skupinami. Tako je lani ob koledovanju prišlo do dejanskega spopada med posameznimi skupinami kraljev iz Jutrove dežele, tako, da so drug drugega pometali v blato krone in polomili lesena žezla, izpraznili »blagajne in to vse radi dobička. — Tako se že mladina navadi teptati v blato tradicije, ki so bile nekoč narodne svetlinje.

Opera „V vodnjaku“ v Kranju

Kranj, 4. januarja.

V četrtek zvečer je Glasbena šola vzpizorila prvič znano Blodekovo opero »V vodnjaku«. Morda se še za nobeno predstavo v Kranju ni žrtvovalo toliko vestnega dela in priprav, zato tudi uspeh ni izostal. Gledališka dvorana v Narodnem domu je bila nabito polna; mnogo ljudi je odšlo, ker je zmanjkalo vstopnic. Komično opero »V vodnjaku« sta začela studirati vodji naše Glasbene šole Albin in Nilka Fakin že v začetku poletja. Sodelovala sta sokolski orkester in mešani zbor; kranjsko Sokolsko društvo je lahko ponosno, da ima tako poln orkester in vzorno izvežban zbor. Po hvalitvi moramo poštrevnostno dirigenta gđ. Fakina in njegove gospe, prav tako pa občudovati vztrajnost in veselje članov orkestra in pevcev, solistov in zbora. Vse priznanje tudi g. Doretu Kernu, ki je kot izkušen režiser pokazal svoje sposobnosti. Pomisliti moramo, da so bili vsi pevci prvič na odru in da je vendar šlo vse brezhibno in gladko.

Ze melodiozna uvertura je izzvala enodušno priznanje vse publike. Orkester je bil res na višini in se je izkazal prav sijajno. Prav tako zbor. Pevci in pevke so bili vsi oblečeni v narodno nošo. Mogočen je bil slavošpev kresnemu večeru. Dobro so se odrezali tudi solisti, Lidunka s krasnim ljubezenskim spevom, preden pogleda v vodnjak, stari vdovec s posrečnimi humorističnimi nastopi. Vojteh z melodičnimi arijami: Veruna pa pokaže v začetnem nastopu svojo pevsko sposobnost v melodijskih z lepimi variacijami. Obe solistki in dirigent so prejeli lepe šopke; vsi pa, orkester in pevci mnogo, mnogo priznanja ob odprtem odru in ob koncu dejanja. Tudi inscenacija je bila efektivna; pogrešali pa smo naznačitve prehoda iz dneva v noč, ki ga zahtevajo pesmi in dejanje. Kranjčani smo lahko na ta kulturni uspeh ponosni. Opera »V vodnjaku« se ponovi še jutri ob 16., kar je pripravno zlasti za okoličane, in v sredo 9. jan. ob pol 21. Opera je tako vzorno pripravljena, da bo zadovoljila vsakogar.

Zmotil se je...

Ljubljana, 5. januarja.

Na prehodu iz starega leta v novo je korakal po ulicah že utrujen, ves sit do brot, ki si jih je privoščil po raznih gostilnah. Posedal je tam od mraka do poznih ur, se pozabaval v tej in oni družini, obrabl nekaj kavarn in bifejev ter se namihljal veselim dekletom. V glavi mu je brnelo zaradi zavzete vina, še zdaj se čul melodije vseh mogočih godbenih instrumentov, ki so se oglašali iz hrupa razgibanih omizij.

Tinko je bil tedaj sam in zaželel si je postelje, neške tople postelje, da se odpočije in zaspanja. Kolovratil je iz ulice v ulico, se namihljal v novo leto in bil prepričan, da odhaja domov. Ustavil se je pred hišo in našel vrata odklenjena. Nič se ni zmenil za gručate ljudi, ki so stali na vogalih in se živahno »razgovarjali« med seboj, vpili čez ulico in se hrupno pozdravljali. Stopil je v vežo, se umaknil megli in miže stopical po stopnicah v prvo in drugo nadstropje. Nato je postal pred vrati, odiral za trenutke trudne oči in pritisnil na kljuko, prepričan, da stopa v svojo sobo. Naenkrat pa se je ves stresel. Zbudil ga je prečesljivi krik, ki je prihajal iz prsi gospodične Ema, stanujoče nadstropje nižje nego on. Vsa preplešala se je tščela gospodična Ema pod odejo, prebujena z razmisli: »Vse je v svoji osamelosti, ki jo je še vse huje občutila na silvetvotro. Naenkrat pa ta le nenaden obisk. Sredi noči... Vžgala je luč. In je ugledala njega, baš njega, ki ga je dan za dnem srečavala spodaj pred hišo, v veži, na hodniku ali na ulici. Čeprav ni bil videt b.a. podjeten, ji je bil vendarle všeč. Ko jo je nekega dne jel pozdravljati, mu je vedno rado odzdravljala.

Zdaj je bil pa tu. Čisto blizu nje. Gledala ga je razročena oči, vedno manj preplešena, že skoro na tem, da prasne v smeh, vidče ga tako čisto zmešanega in vsega otrplega od presenečenja. »Uh, zmotil sem se. Le kako se je moglo zgostiti to?« V sencih mu je butalo je namlajši prihajajoč k sebi. V sencih mu je butalo in lovilo se je za primeren predmet v sobi, da se opre.

Gospodični Ema se je Tinko zasmilil. Kot bi trenil, je ugasnila luč, skočila iz postelje, vrgla nase nekaj obleke in obšla zopet pri luči tik pred njim. Vse se je odigravalo s filmsko naglico in prepoln silnih vtisov je gospod Tinko, ki je bil odločen in zagrižen samec, klonil preko mize. Samo ječal je.

»Vode, kajne, vode?« je menila naenkrat rahločutna gospodična Ema. »Mm... se je skušal odzvati gospod Tinko in v prihodnjem trenutku pograbil za

časo, ki mu jo je ponujala srečno se smehljajoča Ema. Pil je, mižal in spet gledal Ema. Kar nič se mu ni zdelo čudno, da ga ne počli. Ves hvalčev se je hotel zahvaljevati, pa ni našel besed. Krčil je roke in jih spet iztegoval, dokler se ni premaknil in dihal nekaj pred se, kot bi govoril o ljubezni. O ljubezni, ki ga je prešinila prvo uro v novem letu. Naenkrat se je počutil odločnega in pogumnega. Odprl se mu je vir besedi. Pozabil je na hrup daleč zunaj in pozabila je na sanjarjenje gospodična Ema. Kar tako enostavno sta si povedala, da se imata prav za prav že nekaj časa rada.

Zvečer na novega leta dan sta že sedela srečen parček, ki komaj čaka predpusta, v prijetni gostilni v okolici in si pripovedovala vse, kar jima je bilo še pri srcu.

»Nak... sta menila vsak čas, ako bi si bil mislil...«

V gozdu povila deklica

Reteče, 3. januarja.

Zakonec Z. sta šla včeraj iz Gorenje vasi na rēteško postajališče. Namenjena sta bila v ljubljansko bolnico... pa je štorljka zadevo, za čuda drugače presukala. Nena-doma, sredi poti, v rēteški gmajni je žena omagala in legla sprčo porodnih bolečin na tla... Kmalu nato je zagledala luč sveta zdrava, krepka deklica... Mimoidoči seveda niso preslišali joka. Mladega nobogljénka so materi odvzeli, mož pa je hitel v Porenthovo hišo tik kolodvora po njihovo gospodinj, nakar sta obadva prenesla porodnico domov in poskrbela tudi za babično pomoč iz bližnjega Godešiča.

ZVOČNI KINO — SOKOLSKI DOM — v Šiški. — Telefon 33-87.

Anny Ondra, Mathias Wiemann, Fritz Odemar v zabavnem filmu

Vesela naslednica

Predstave v soboto ob 7. in 9., v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9. uri zvečer

V dopolnilo nov Paramountov zvočni tehnik.

Pride! KLEOPATRA Pride!

Učitelji v pomorsko-propagandnem tečaju JS

Ljubljana, 5. januarja.

Ni ga bilo v Ljubljani že dolgo tečaja, ki bi bil pritegnil nase tako veliko pozornost, kakor jo je pomorsko propagandni tečaj o. o. JS v Ljubljani, ki se je pričel v sredo na trgovski akademiji in je bilo sprejetih vanj s par izjemami srednješkolskih profesorjev in dijakov zgolj učiteljsko narodnih šol in to iz vse dravske banovine, 160 po svojih izrednih nalog je pozval o. o. JS na zbor naše učiteljske, da ma on, v umevanju onih smotrov, ki jih propagira JS, utira, po dovršenem tečaju križem svojih službenih postojank, ona pota, ki bodo v našem narodu temeljito poglobila ljubezen do našega Jadrana in ga še krepkeje utrdila v svetem prepričanju, da se moramo za naš Jadransko pobratitvijo z vsem srcem, ga čuvati in ga posecati. JS naj postane vsenarodna organizacija, doma pravtako v skromni, zakotni vasi, kakor na mestnem tlaku. Vsi smo poklicani, da delamo zanj, da se zavedamo važnosti morja — tega najpomembnejšega prometnega sredstva, tega biserja, ki nam odvarja pot v daljni svet in nas dviga v našem narodnem ponosu.

Nič čudnega, da so taki vzvišeni nagibi zadeli v polno, pa je tečaj v najlepšem pomenu besede, svoj namen na vsej črti dosegel. Tečajnikom so govorili predavatelji, ki so iz lastne prežetosti ljubavi do jugoslovenskega morja iznesli najboljše, najintimnejše, kar sta jim dala duša in srce. Izvajanja govornikov so bila vsoka pesem spoštovanja do veličine, lepote in poezije naše obali, ki dviga Jugoslavijo gospodarsko, kulturno in politično. Kakor mehka, sentimentalna melodija so zveneli stavki naših pomorščakov iz JS, ki so se razvneli, navdušili in navdušili one, ki so jim stopili ob bok, pripravljani, da ponese idejo JS med narod. Mojster svojega področja se je izkazal dr. Rubič iz Splita, ki je govoril o ideologiji JS, o zemljepisni Jadrana in njegove obali in o organizaciji JS. Dr. Lavo Čermelj je popevil udeležence na slovensko obal Jadrana, poleg tega pa je govoril tudi o jadranskem vprašanju v mednarodni politiki. Prof. Rudolf je razpravljal o morju in našem gospodarstvu, pozanimal pa je prisotne tudi za zgodovino vzhodne obale Jadrana. Prof. Bunc je našel hvalčno snov v razgledanju odnosov morja in slovenske literature, dr. Stele je predaval o morju v jugoslovenski umetnosti, šef higienskega zavoda dr. Petrič o morju in zdravju, častnik Bog. Erni o naši mornarici in slednjič poznani koroški rojak g. Uršič o slovenskem Korotanu. Razgovori, ki so jih vodili gg. dr. Rubič, dr. Jeglič, dr. Umek in učitelj Pirnat, pa so zavzeli del današnje sobote, ko se tečaj zaključuje.

O otvoritvi smo že poročali. Tečajniki so posetili m. dr. operno predstavo Carmen, Narodno galerijo in dramo, gostiljubni dom so našli v akademskem kolegiju.

Trdno odločeni, da razvije JS visoko svoj prapor po vsej naši slovenski zemlji, se bodo danes novi borci našega morja razšli. Naj jim bodo pota poplačana z uspehi in blagoslovom.

Raztreseni profesor.

Profesor pri gledališki blagajni: — Gospodična, dajte mi brž vstopnico za ložo, na vlak se mi mudi.

Za omiljenje kazni.

Sodnik: »Ali morete navesti kaj, kar bi vam omililo kazen?« Obsojenec: »Prosim, gospod sodnik, če bi mi dovolili postaviti v celico divan.«

Posebnosti letošnjega leta

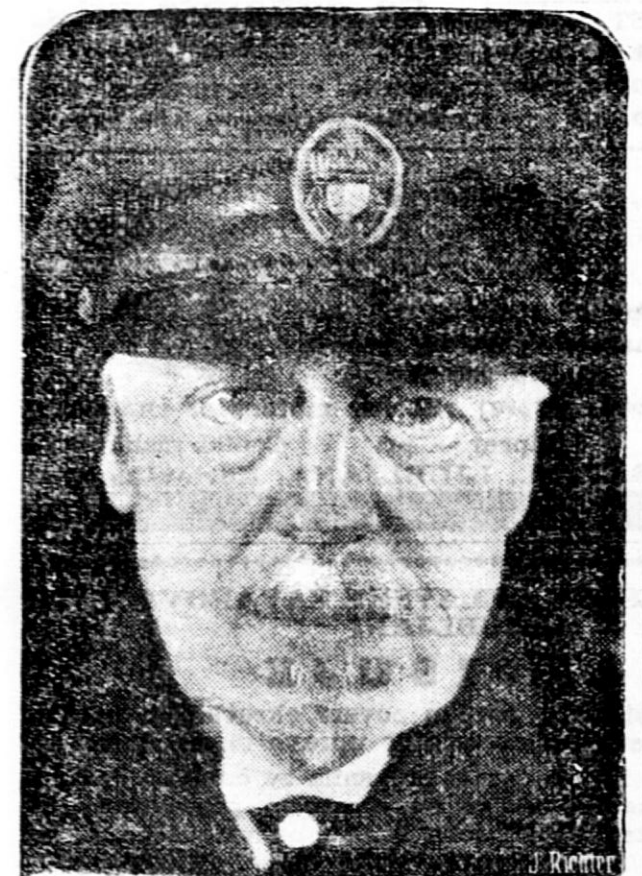
Letos bomo imeli največ solčnih in luninih mrkov, kar jih je v enem letu sploh mogoče

Letošnje leto je navadno. Imelo bo 365 dni. Po ortodoksnem koledarju se prične leto 1935 šele 14. januarja. Po grški eri imamo pa letos že 7443. leto, ker se šteje tako od ustvarjenja sveta. Po svetem pismu naj bi bil svet ustvarjen 1. septembra pred tem štetjem. Letos 1. septembra stopi torej svet v svojo 7444. leto. Pa tudi s to številko niso vsi zadovoljni. Aleksandrijski menih Panodorus je izračunal, da svet ni bil rojen pred 7443 leti, temveč da je za celih 16 let mlajši in da njegov rojstni dan ni 1. september, temveč 29. avgust. Pa tudi on se opira na sveto pismo. Končno so pa tu še židje, ki pravijo, da bo svet letos 20. septembra star 5996 let.

Proti vsem tem pa stoji še skupina zvezdoslovcev, ki trdijo, da je bil svet rojen pred milijardami let in da je mnogo starejši, kakor mislijo ljudje. Na neznatnih razlikah raznih veroizpovedi se torej ni treba ustavljati, če gre za milijarde let. Niso pa bile samo vere tiste, ki so določale po svoje starost zemlje in človeštva, temveč je bil to tudi sport. Stari Grki so šteli leta po svojih olimpijadah, ki so bile vsako četrto leto. Po njih bi padlo naše letošnje leto v tretje leto 678. olimpijade, prihodnje leto bo pa leto 679. olimpijade. Imamo pa še štetje let po vojnah in zmagah, po velikih ekspedicijah, po ustanovitvi Rima itd. Če štejemo leta po ustanovitvi Rima, bi bilo letošnje leto 2688., kajti pred tolikimi leti sta ustanovila Romulus in Remus Rim. Če bi pa šteli leta tako, kakor jih Mussolini, bi dejali, da je svet star komaj 13 let, kajti šele letos 28. oktobra bo 14 let, odkar so vkorakali fašisti na čelu z Mussolinijem

Nove zračne proge

Londoni listi so priobčili te dni obširne članke o nemških načrtih na polju zrakoplovstva. »Evening Standard« je priobčil telefonski pogovor uredništva z dr. Eckenerjem v Friedrichshafnu. Dr. Eckener je obvestil uredništvo, da namerava organizirati 14dnevno ali pa morda celo 12dnevno zvezo z zrakoplovci med Evropo in Severno Ameriko. Promet bi bil odprt letos v juliju in zrakoplovi bi se morda ustavljali tudi v Angliji. Dr. Eckener je nadalje izjavil:

»Ne rabil bi zrakoplova »Graf Zeppelin« za te polete, kajti zrakoplov mora nadaljevati svoje polete v Rio de Janeiro v začetku marca. Zrakoplov za polete v Zedinjene države se baš gradi in upam, da bo kmalu dograjen. Najprej grem na velik poskusni polet. Z ameriškim ministrstvom je že vse potrebno urejeno. Pripravišče zrakoplova bo v Lakehurstu v državi New Jersey, kjer bo letališče primerno razširjeno. Polet

v Rim.

Leto 1935 je torej navadno leto, imelo bo pa nekaj posebnosti, kakršnih navadna leta nimajo vedno. Naša zemlja doseže namreč v njem najvišje možno število solčnih in luninih mrkov, kar se jih sploh da doseči. Bo jih namreč sedem. Kakor vemo, nastane solčni mrk, če pride med zemljo in sonce luna tako, da pade na zemljo njena senca. Približno v 14 dneh se pa zasuje naprej napol okrog zemlje in more tako priti v senco, ki jo vrže od sonca obsijana zemlja; tedaj nastane lunin mrk. Če je pa pot teh nebesnih teles posebno ugodna, se lahko zgodi, da pride po naslednjih 14 dneh luna zopet tako med sonce in zemljo, da nastane nov solčni mrk. In ta redke nebesni pojav bomo imeli letos celo dvakrat, in sicer v januarju in juliju, pol leta potem, ko se ponovi ta položaj na drugi polovici solčne oble.

Tako bomo imeli letos naslednje nebesne pojave: Danes solčni mrk, 19. t. m. lunin mrk, 3. februarja solčni mrk, 30. junija zopet solčni mrk, 16. junija lunin mrk, 30. junija solčni mrk, 25. decembra pa še enkrat solčni mrk. Žal vseh teh nebesnih pojavov pri nas ne bomo videli. Videti se bo deloma samo lunin mrk 19. januarja. Druga posebnost je, da se bo videl solčni mrk 30. junija samo na severnem polu, mrk 25. decembra pa samo na južnem polu. Ob novem letu ob 6. zvečer smo bili najbližji soncu, čeprav bi morala biti ob tem času pri nas najhujša zima. Bili smo mu za celih 5.000.000 km bližje, kakor mu bomo 4. julija. Tako zelo se bomo oddaljili od sonca in vendar lahko upamo, da nas v juliju ne bo zeblo.

bo trajal v Ameriko približno 35 ur, nazaj v Evropo pa 48 ur. Po poskusnih poletih nameravamo ustanoviti vmesno postajo v Angliji. O tem se pa zaenkrat še ne razpravlja. Ko bo dograjen veliki letališče v Frankfurtu na Meini, bodo startali zrakoplovi od tam. Letali bodo v Severno in Južno Ameriko, pa tudi v Batavijo. S holandsko vlado se še pogajam.

Smrt, ki jo povzroči električni tok

Skupina ameriških učenjakov se je sestala pod predsedstvom prof. G. Kowenhovna v John Hopkins univerze, da bi proučila vprašanje smrti, povzročene po električnem toku. Poskusi z živalimi so pokazali, da so baš tiste živali, ki so zelo občutljive za slab električni tok, mnogo odporniješe za močan električni tok od bitij, ki električnega toka niti ne občutijo. Občutljivost za električni tok je individualna. Kar se tiče učinka močnih tokov na telo, so učenjaki ugotovili, da je smrt na električnem toku različna. Tok slabe napetosti ubije tako, da spravi srce v fibrilacijo. To je stanje, ki se v njem poedine srčne mišice raztezajo in krčijo, vsaka zase in na poseben način, tako da ne nastaja pravilna sistola in diastola. Srce se samo trese in tkivo se duši, ker ne dobi kisika z novo krvjo. Nasprotno pa povzroči tok visoke napetosti takojšnjo smrt s tem, da srce hipoma povsem ohromi.

Po tem, kakšen tok je človeka ubil, se morajo ravnati tudi različne metode oživljanja. S tistimi, ki jih je zadela tok visoke napetosti, je treba ravnati tako, kakor z utopljenici ali z zastrupljenimi s plinom. V takih primerih je najboljša umetno dihanje. Poskuse je treba nadaljevati tako dolgo, dokler ponesrečenec ne otrpne, kar je znak, da bi bil nadaljnji poskusi zaman. Kogar je pa zadela tok slabe napetosti, da mu srce fibrilira, mu lahko pomagamo z električnim masiranjem. S tem se drhtenje poedinih srčnih mišičnih vlaken ustavi in srce začne zopet delovati kot celota. Učenjaki znova opozarjajo na nevar-

nost električnega toka in svare zlasti pred izmeničnim tokom nizke napetosti. Da bi bil človek ubit s izmeničnim tokom 110 voltov, o tem imamo doslej samo en dokaz. Mnogo ljudi je pa ubit že izmenični tok 110 voltov. Posebna nevarnost preti v kopalnicah, kletah, garažah in vlažnih prostorih.

Predsednik nemške nacionalistične organizacije Pirro.

Kako je razširjen telefon

Največ telefonov na svetu imajo Amerika, Nemčija, Velika Britanija s severno Irsko, Francija in Kanada. Pregled o rabi telefona nam kaže, da je bilo 1. januarja 1933 na svetu približno 33.000.000 telefonskih aparatov. Od teh jih odpade 17.424.406 na Ameriko, 2.960.400 na Nemčijo, 2.146.409 na Anglijo s severno Irsko, 1.292.254 na Francijo in 1.261.245 na Kanado. Šesto mesto zavzema Japonska, ki ima 965 tisoč 390 telefonskih aparatov.

Zanimivo je primerjati število telefonov s številom prebivalcev. Na prvem mestu je zopet Amerika, kjer odpade na sto prebivalcev 14 telefonov, druga je Kanada, ki ima na 100 prebivalcev 12 telefonov; sledi Nova Zelandija, Danska, Švedska, Švica, Avstralija, Norveška, Anglija, Nemčija, Holandska, Belgija itd. Eno zadnjih mest zavzema Rusija, značilno je pa, da tabela, ki nam kaže, kako je razširjen telefon po svetu, Jugoslavije sploh ne pozna. Med evropskimi državami je na prvem mestu Danska, na drugem Švedska, Češkoslovaška pa na 21., ker ima na 100 prebivalcev en telefonski aparat. Če vzememo vs svet, odpade na 100 prebivalcev 1 1/4 telefonskega aparata.

Kitajci na Borneu

Ne samo po številu, temveč še posebej po svojem družabnem položaju igrajo Kitajci na holandskem Borneu vlogo. Na več kitajskih kolonistov se je naselilo ob obali. Trgovska mesta, kakor Bandermasin, Sampit, Pontianak so prava zbirališča kitajskih kolonistov. Od obale do notranosti je vpliv Kitajcev enak, čeprav je tam njihovo število v primeri z domačini manjše. V pontianakem okraju je bilo po ljudskem štetju iz leta 1905 med 52.735 prebivalci 12.727 Kitajcev, v sintanskem okraju pa med 51.134 domačinov samo 1650 Kitajcev. Dokaj močno naseljena kitajska kolonija v zapadnem Borneu je sanbasski sultanat, kjer je bilo leta 1905 izmed 90.170 prebivalcev 17.643 Kitajcev. Na Borneu naseljeni Kitajci prihajajo večinoma iz najjužnejših delov Kitajske, posebno iz kantonske province.

Tudi na Borneu gredo Kitajci s trebuhom za kruhom. Izselenci so večinoma siromaki, ki nimajo kam položiti glave. Delajo navadno kot kuliji po trgovinah, po kmetih in po rudnikih. Doležer ne prihranijo toliko, da se postavijo na lastne noge. Pri kitajski marljivosti, potrpežljivosti in skromnosti dosežejo svoj cilj na Borneu že čez nekaj let, v razmeroma kratkem času pa prihranijo toliko, da se lahko vrnejo domov in živijo v miru. Kitajski kuliji niso velikih življenjskih potreb. Malo riba, rib in sočivja mu zadostuje za hrano.

no, suh kotiček v baraki mu služi za počitek. Tudi premožnejši Kitajci na Borneu živijo v tesnih prostorih, v eni sobici s svojo robo, več rodbin v istem poslopju. Kitajci na Borneu se pečajo večinoma s trgovino in obrtjo, nekateri pa imajo tudi obsežne plantaže.

Iz škofie Loke

— Za bolgarsko-jugoslovensko pobratinstvo. Zamislek prosvetnega odseka škofjeloškega Sokola, da seznani brate in sestre поближе z bolgarskim narodom, njegovo državo in običaji, je bil gotovo zelo na mestu, zlasti v času, ko se ustvarja na Balkanu slovanski blok — od Julijskih Alp pa doli do Črnega morja. Predavatelj ZKD je našel sinoči pred seboj polno dvorano hvalnih poslušalcev, ki niso sledili z zvedavostjo samo izbranim skoptičnim slikam, marveč tudi tehtnim izvajanjem g. profesorja, slonečim na zaključku, da moramo v duhu Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Zedinitelja nadaljevati z zbližanjem obeh bratovskih narodov. Sokolu smo za prireditelje hvalni in si želimo še več takih večerov.

— Gradnja smučarske skakalnice v Višnjem prav lepo napreduje. Graditelj br. Zontar obeta, da bo v enem tednu gotova, ker z dovažanjem zasipnega materiala nima nepriključ. Pri gradnji je zaposlenih stalno nad 15 ljudi, kar opravičuje toliko bolj upanje, da bo sokolska smučarska skakalnica tem prej dograjena. Svet, na katerem se skakalnice gradi, je sokolski in je bil kupljen od g. Jerneja Černice. Vse je torej v najlepši pripravljenosti — toda sneg, sneg, ta delo skrbi in misli! Kaj bo le z župniki in savezimi smučarskimi tekmami!...

— Akcija za takozvani »novi most« je spet v živahnem razmahu. Pa smo postali šeasoma skeptiki in ne obetamo nič. In da bi le kmalu res pričeli z delom — samo to si želimo!

— Za novo šolo v Retečah. Reteška šola se »zida« že dobra dva decenija, toda brez uspeha. Pouk je še vedno v stari, skromni in utesnjeni stavbi, kjer se stiska in tlači deca, da bog pomagaj. Pa ne očitamo Retečanom, saj so oni prav podjetni in si prizadevajo, da spjeljo perečo zadevo do konca in imajo tudi že zbranih nad Din 100.000, ki pa so tako dobro spravljene, da ne dobe niti pare. Za kredite sta se večerjate notegovalca v Ljubljani šolski nadzornik Vinko Zahradnik in predsednik kraj. sol. odbora Urban Luskovec. Ako bodo prilike kolikoli dopuščale, se še nadalje z zidavo nove šole ne bo odlašalo.

Iz Trebnjega

— Osebna vest. Sodnik sreskega sodišča iz Višnje gore g. Poljanec Franc nadomestuje pri sreskem sodišču v Trebnjem starejšo sreskega sodišča g. dr. Franca Cvetka, ki je nastopil dopust.

— Tatvina vina. Še pred prazniki je prijavil Gospodarič Franc iz Gorenje vasi pri Mirni, da mu je nekdo odnašal iz kleti vino. Ker je vina večkrat zmanjkalo in na ključavnici ni bilo opaziti nikakih znakov nasilja, je sumil, da mu nekdo odpira hram s ključem. Oročniki, ki so zadevo preiskali, so ugotovili, da je Gospodarič pred leti kupil zidnico od nekakega M. F., ki si je duplikat ključa od zidnice najbrže pridržal, da je lahko neopažen posejal nekdanjo svojo, sedaj sosedovo zidnico. Ker se je tudi ugotovilo, da je na svojem domu večkrat gostil znanca s pijačo, četudi lastnega vina ni imel je bil ovaden sodišču, ki zadevo preiskuje.

— Nepopolnjen razgrajati je prav gotovo že 21 predkaznovani Strukelj Jože iz Brega pri š. Rupertu, ki ga zopet preganjajo postave radi nasilja Jože je že del časa živel v divjem zakonu z neko žensko, s katero ima 4 otroke. Ker jo je večkrat pretepal in ji grozil, da jo ubije mu je ženska ušla najprej k materi, nato pa k sosedom. Vendar se mu pa ni tako skrila, da bi je ne našel. Pred dnevi, ko jo je zopet hotel posetiti, se mu je umaknila, otroke pa pustila v zaprti sobi. Nasilnejši je skozi zaprta okna metel v sobo debelo kamenje tako, da so bili otroci v smrtni nevarnosti in bi jih prav gotovo pobil, da ga niso preprečili ljudje. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

— Vašne davčne objave. Obrati, ki se ne vodijo v stalnem lokalu, nego s hojo od hiše do hiše, kakor n. pr. krošnjariji, fotografi itd., so zavezani plačevati davek od svojih obrov. Zato se pozivajo, da takoj izpolnijo svojo davčno dolžnost. — Davčni zavezanci zemljarije, ki imajo pravico do znižanja dopolnilnega davka k zemljariji, morajo vložiti do konca tega meseca pravilno izpolnjeno prijavo. Pravico do znižanja dopolnilnega davka imajo le oni, ki so

izključno kmetovalci (obrniki ne!), in katerih dopolnilni davek ni večji od Din 5000. Davčni zavezanci rentnine morajo vložiti prijave do konca tega meseca. Davek na rente se plača od dohodkov iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, ki niso zavezani nobenemu drugemu davku. — Do konca tega meseca je vložiti tudi prijave od podjetij, obratov in samostojnih poklicev za pridobitno, davek na poslovni promet in davek na luksuz, in sicer po dohodku, ki je bil dosežen v poslovnem letu 1934. Davčne prijave ni treba vlagati malim obrtnikom t. j. krošnjarjem, čevljarjem, mižarjem, kolarjem, šiviljam itd., ki obratujejo po vaseh in ki ne obratujejo z več nego 2 pomočnikoma. V smislu čl. 148 zakona o neposrednih davkih se objavlja, d. adosse v I. četrtletju 1935 v plačilo prvi četrtletni obrok zgradarine, pridobitne, rentnine in vojnice, katere davčnine je treba plačati najkasneje do 15. II. t. l.

— Davčne knjižice za pomočnike in vajence morajo vsi delodajalci predložiti do 15. t. m. pristojni davčni upravi v pregled. Ravno tako je do istega roka obnoviti davčne karte po Din 50 za hišno služinčad!

— Naročite »Slovenski Narod«, ki ste mesečno samo Din 12 in prinaša vse novice iz Trebnjega. Današnje število naše lista boste zopet mnogi prejeli na ogled. Naročnike sprejema uprava v Ljubljani in naš dopisnik v Trebnjem.

— Občina objavlja. Potom javnega razglašja je bilo naročeno vsem lastnikom konj vozov in biciklov, da nemudoma oddajo komorske in potrdilne liste. Ker se je dosedaj odzvalo le malo lastnikov, je določeno naknadni rok do 15. t. m., in bo vsakdo, ki se tudi v tem roku ne bi odzval, najstrožje kaznovan.

DANES PREMIERA GRETE GARBO v sijajni vefilmski drami

Kakršno me želiš

po istoimenskem komadu od Pirandella

ZVOČNI KINO IDEAL

Predstave ob 4., 7. in 9.15 uri zvečer jutri ob 3., 5., 7. in 9.15 uri Vstopnina 4.50, 6.50 ter 10.— Dtn

Radioprogram

Nedelja, 6. januarja.
7.30: O kakej (Virant Anton). 8.00: V nedeljo jutraj vstala bom (revija narodnih na ploščah). 8.30: Poročila. 8.50: Mendelssohn: Cuj molitev moji I. II. (plošče). 9.00: Orgelski koncert. 9.30: Plošče. 9.45: Versko predavanje. 10.00: Prenos iz stolnice. 11.00: Prenos otvoritve smučarske doma Polzevo pri Višnji gori. 12.00: Čas, radijski orkester. 16.00: Sv. Trije kralji — božična igra. 17.00: Tamburaški orkester, vmes plošče. 19.30: Nac. ura: I. štev. hrvatskega lista (iz Zagreba). 20.00: Čas, jedilni list, program za ponedeljek. 20.10: Pester večer, vmes opereta »Sreča pred vratci«. 22.00: Čas, poročila. 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, 7. januarja.
12.15: Florent Schmitt: Tragedija Salome (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, operni zbor na ploščah. 18.00: Operetni venčki na ploščah. 18.20: Moji spomini na prva leta našega radija. 18.40: Plošče. 19.00: Pravna ura. 19.20: Čas, jedilni list, program za torek. 19.30: Nac. ura: Pravoslavni božični običaji in pesmi (iz Beograda). 20.00: Plošče. 20.30: Prenos opere iz Beograda. V odmoru: Čas in poročila.

Torek, 8. januarja.
12.15: Zbor donskih kozakov na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, harmonika in citre na ploščah. 18.00: Otroški kotiček. 18.20: Kako naj se opremi nevesta. 18.40: Radijski orkester. 19.30: Nac. ura. 20.00: Čas, jedilni list, program za sredo. 20.10: Slovenske božične pesmi v duetu. 21.10: Radijski orkester, vmes čas in poročila. 22.30: Angleske plošče.

Sreda, 9. januarja.
12.15: Pesmi iz operet (plošče). 12.50: Poročila. 13.00: Čas, havajske kitare na ploščah. 18.00: Plošče po željah. 18.30: Pogovor s poslušalci. 19.00: Sokol: Nekoliko besed o našem delovnem programu. 19.20: Čas, jedilni list, program za četrtek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos opere iz Ljubljane, v odmoru: Čas in poročila.

Četrtek, 10. januarja.
12.15: Orgelski koncert na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, lahka solistična glasba na ploščah. 18.00: Koračnice na ploščah. 18.20: Smučarska ura ljublj. zimsko-sportsnega podsvetja. 18.50: Radijski orkester. 19.25: Čas, jedilni list, program za petek. 19.30: Nac. ura. 20.00: Mandolinistični sekstet Samarin igra božične narodne, vmes Fantje na vasi. 21.30: Prenos mednarod. koncerta iz Pariza. 22.30: Čas, poročila, plošče.

Petek, 11. januarja.
11.00: Šolska ura: Prenos vaše prispege na Oplenac. 12.00: Pozimi pa rožice ne cveto (revija plošč). 12.50: Poročila. 13.00: Čas. Dvočakovske kompozicije na ploščah. 18.00: Iz filozofije. 18.20: Radijski orkester. 18.40: Literarna ura: Gogoli ob 100. letnici. 19.00: Radijski orkester. 19.25: Čas, jedilni list, program za soboto. 19.30: Nac. ura. 20.00: Prenos iz Zagreba. 22.15: Radijski orkester.

Sobota, 12. januarja.
12.15: Narodne od blizu in daleč na ploščah. 12.50: Poročila. 13.00: Čas, narodne od blizu in daleč na ploščah. 18.00: Radijski orkester. 18.15: Aktualnosti. 18.30: Radijski orkester. 18.50: Francoščina. 19.20: Francoske arije na ploščah. 19.30: Nac. ura: Naše žene književnice (iz Beograda). 20.00: Prenos iz ljublj. opere: Lehar »V deželi smehljaja«. V odmoru: Čas in poročila.

Zareklo se mu je.

— Gospod mojster, očka me pošilja po popravljenega čevlje. Denar prinesem jutri.

— No, boš pa tudi čevlje jutri zvel.

— pravi čevljar.

— To pa ne gre, ker se jutri izselim iz mesta.

„Iščem služkinjo“

— Ne, to, kar se mi je pripetilo, pre-sega že vse meje. Moja služkinja se je omožila in jaz sem se obrnil na najbližjo posredovalnico, da bi dobil nadomestilo. Lastnica tega spoštovanega zavoda da mi je dejala prijazno:

— Vem, kaj potrebujete... kar brez skrbi bodite.

In res, z obratno pošto se je zgledilo pri meni dvajsetletno dekle in mi skromno sporočilo, da je ime Anna-Marie, da je pravkar prispela iz Normandije, da je današnji dan prvi dan njenega bivanja v Parizu in da se lahko informiram o nji v rue Nollet, kjer je njena teta perica. Zgledilo sem se torej pri tetti, ki mi je hvalila svojo nečakinjo kot vzor kreposti in model vseh služkinj. Anna-Marie je nastopila službo pri meni, toda zgodilo se je baš tretjega dne, da je odšla na trg, ta čas je pa nekdo pri nas pozvonil. Šel sem odpret in pred menoj je stala vsa zasopla tetka-perica, vsa rdeča, skušntrana in drhteča od jeze, ki je dosegla 250 stopinj nad vreliščem.

— Gospod, — je vzkliznila ta vrta žena, — prišla sem vam povedat, da je Anna-Marie tatnica.

— Kaj?

— Da mi je ukradla zlato uro.

— Vaša nečakinja?

— Moja nečakinja? Smešno!

— In da prihajam naravnost s poli-

ciskega komisarijata.

— Gromska strela!

— To sem vam tudi prišla povedati.

In ko sem povišal svoj glas, je priznala, da Anna-Marie sploh ne pozna, da jo je slučajno srečala in ji dobrodušno dovolila, da se lahko sklicuje na njo kot na svojo tetko iz Normandije; kar se tiče Anna-Marie, mora biti gotovo v zvezi s tolpo apašev ali pa je premetena tatnica, kakor je sama priznala na komisarijatu, da pa ona sama, ko ji je vrnila uro, noče imeti s tem nič skupnega in zato da je preklicala svojo ovdavo na policijo. Bil sem presenečen. Kaj vse to pomeni? Hotel sem imeti vse to pojasnjeno in v svoji nalivnosti sem hitel naravnost na policijski komisarijat.

— Pardon... ali je vam kaj znano o zlati uri, ki jo je ukradla neka Anna-Marie? — Ah, če bi bil prišel povedati komisariju: — Jaz sem morilec žene, najdene v kovčegu, — ali bi mogel biti slabše sprejet? Uradnik me je nahrulil tako z viška, da se mi je kar v glavi zvrtilo.

— Kaj mislite, gospod, da so komisariji zato tu, da bi vam razlagali, kaj se odigrava v njihovih pisarnah in brskali po zasebnem življenju zavoljo prvega motovila v klobuku?

— Toda, gospod komisar! — sem ugovarjal mirno, — saj vendar nisem

nobeno prvo motovilo v klobuku, temveč delodajalec Anne-Marie.

— Tem bolj! — je zakričal komisar.

— Pomislite, da me silite zaposlo-vati tatlico.

— To se tiče vas.

— Žensko, ki se pajdaši z najhujšimi apaši.

— To je vaša stvar.

— Ali pa, kar se upira moji vesti, odpustiti nedolžnega človeka, če njena teta iz Normandije ni govorila resnice.

— In kaj me to briga?

— Mislim... Toda beseda mi je zastala v grlu, kajti komisar se je vzravnal, ves rdeč od ogorčenja in zelen od jeze, in bruhnil je name potok besed, žgocnih kakor lava.

— Mislim...

— Kaj je vam treba misliti! Ali je vas okradla vaša služkinja ali ne? Mar je vas to dekle umorilo? Ne. Na kaj se pa torej pritožujete?

Otipal sem se: res, nisem bil okraden, kaj šele umorjen. Ta komisar je imel res prav in moja zadeva se ga ni prav nič tikala. In tako sem se vrnil domov še bolj zbezan. Kaj početi? Eh, jutri bom premislil to.

Legel sem in začel sanjati o modrosti zakonodaje, ki si je ustanovila policijo v zaščito poštenih ljudi. Drugi dan sem se prebudil o 7. sedmih zjutraj in pozvonil sem Anni-Marie, da bi mi prinesla za jutrek. Nobenega odgovora.

Frank Heller:

Sibirski brzovlak

ROMAN

Natakar je vprašujoče brskal po no-

su.

— Kaj je z njim?

— Ne smem niti pomesti, niti obe-

siti obleke. Ves čas stoji pri omari. Sta-

vim glavo, da je spal na tleh.

— Na tleh da je spal, praviš?

— Zvonec je znova rezko zapel. Nata-

kar je potrkal in vstopil.

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

— Gospod želi?

ba za dva tudi plačati, — je pripomnil

rezko.

Vahutno prase se je zarežalo in ozrlo

na omaro.

— Saj tudi bom plačal.

— Ali želite tudi dva pribora? — je

vprašal natakar porogljivo.

— Kaj hočete reči s tem? Čemu bi

mi bila dva pribora?

— iMislil sem, da je gospod morda

povabil k sebi goste, — je odgovoril

natakar in se ozrl s slabo prikrito iro-

nijo na ne preveč elegantno, niti dobro

pospravljeno sobo. Gost je zarzel.

— Prinesite, kar sem naročil, in pu-

stite svoje bedaste miši, — je zarohnel.

Natakar je našel sobarico na straži

pred vrati.

— No, kaj sem ti pravila. No tale...

— Je čuden tič, — je pritrdil nata-

kar.

— Pst, — je zašepetala natakarica.

— Že zopet govoriš sam s seboj.

Oba sta prisluhnila. Res se je zdelo,

da trati razburjeni gost čas s samogo-

vori kakor Hamlet. Slišala sta čisto do-

bro, kako je dejal: To ni tako lahko, če

človek tega ni vajen. Potem je nekaj

besed zamrmral in zopet je glasno

spregovoril: Križi božji, saj nisem raz-

mišljala o ničemer drugem, nego o tem,

kaj naj naročim za jutrek. In zopet

je bilo vse tiho, potem je pa vzklik-

nil:

— Prisegam!

In zopet je zavlada tišina. Natakar

se je vzravnil in položil kazalec po-

membno na čelo.

— Kdo je to? — je vprašala nata-

karica. — Poglejte, kdo je.

— Samo eno vem, — je dejal nata-

kar in se obrnil, da bi odšel, — nam-

reč to, da mora takoj plačati. Na kre-

dit mu ne dam ničesar.

Ko se je vračal z jedjo, ga je dušil

smeh.

— Veš kdo je to?

— Ne! Kdo pa?

Sobarici je radovednost kar sapo

zapirala.

— Zdravnik za duševne bolezni. V

kakšnih časih živimo! Z njegovimi bo-

niki bodo gotovo lepo ravnali.

— Gotovo je lačen, — je menila so-

barica in se ozrla na dva velika beaf-

steaka z jajci, na dve ponvi pečenega

krompirja, dve porciji sira, dve stekle-

ničici žganja in dva vrčka piva.

— Vahutno prase, — je pripomnil

natakar lakonično. — Toda plačal bo

za dva, in sicer takoj, če hoče dobiti

jesti.

Ko je natakar vstopil, je gost še ved-

no stal pri omari. Natakarjevo zahte-

vo po takojšnjem plačilu je sprejel z

vidnim ogorčenjem.

— Ali bi ne mogli tega pripisati na

račun? Pričakujem. Ali ni prišla zame

nobena brzjavka?

— Ne, nobene brzjavke ni bilo za

gospoda doktorja, — je odgovoril na-

tatakar porogljivo. — Jdi pa ne smemo

nositi v sobo drugače, kakor proti go-

tovini. Tako pa z veseljem.

Gost si je obrisal s prsto roko čelo

se je, da razmišlja. Znova se je ozrl na

natakarja. Kakor da ga hoče premeriti

in presoditi moč njegovih mišic. Nata-

kar je nehoti stopil korak nazaj. Mar

se hoče prepirati zaradi zajutka?

Gost je vzdihnil in napravil kretnjo,

kakor bi hotel potegniti roko iz omare.

Kar se je natakar zdrnil in malo je

manjkalo, da mu ni padla posoda iz rok,

kajti gost je glasno vzkliknil:

— Bože moj, saj hočem samo pla-

čati, plačati jed!

Seveda se je ujemalo z natakarjevi-

mi načrti, da bi jed plačal, toda zakaj

je tako zakričal, da hoče to storiti?

Natakar je postavil jed na mizo in

ker se gost ni ganil, je stopil k omari.

Gostova roka je bila še vedno v nji. Z

desnico je vzel iz žepa denar in ne po-

sežno bogato napitino. Natakar je po-

čas odšel.

Zvesta, kakor straža na Reni, in glu-

ha za zvonjenje iz drugih sob je stala

natakarica zmagaj. Natakar si je položil

prst na čelo. Iz sobe se je zopet zasli-

šal gostov glas:

— Križi božji, saj imam interes na

stvari.

Potem je nekaj zamrmral in že se

je zopet začel njegov glas:

— To ni res, to je laž. Kdo bi ne

hotel zaslužiti dvajset tisoč mark?

Potem se pa ni slišala nobena be-

seda več, le rožljanje nožev in vič ter

globoki vzdihljivi zadovoljstva.

Iz Kranja

— Silvestrovanje. Narodna čitalnica le-

tos ni priredila običajnega Silvestrovanja

večera; zato pa je priredila nabirno ak-

cijo, ki je prav lepo uspela. Pač pa smo

silvestrovali po hotelih in večjih gostil-

nah. Najlepše se je odrezala Stara posta.

Hotelirja g. in ga Lieber eta priredila za

goste prav zabaven Silvestrov večer v

vseh prostorih hotela. Sodelovala sta dva

jazz-orkestra, Hawai in Zajc; zlasti sled-

nji je bil odličan. Dvorana in kavarna sta

bili zelo okusno opremljeni.

— Lastnikom motornih vozil. Lastniki

motornih vozil, osebnih in tovornih avto-

mobilov in motornih koles ter traktorjev

naj prijavijo zaradi novih evidenčnih ta-

blíc svoja vozila pri aresem načelnstvu naj-

kasneje do 31. januarja. S seboj naj prine-

sijo prometne knjižice, kamor se bo zabe-

ležila prijava in številka evidenčne tabli-

ce. Prijava se kolkuje s 100 Din za avto-

mobile, s 50 Din za motorna kolesa.

— Lastnikom koles. Lastniki koles

prijavijo pri svojih občinah najkasneje do

28. januarja svojih koles. Istotam se dobe

tiskovine za prijavo. Taksa za kolo 20 Din

se ne plačuje več pri davčni upravi, am-

pak se priplati v kolkih na prijavo, ki mo-

ra biti torek kolkovana skupno s 5 Din.

— Preprečen ogenj. Na večer novega

leta je začelo goriti med pepelom v lesenih

zabojih na dvorišču tiskarne Save. Ogenj

je opazila skozi ključavnico ga. Savojce-

va, lastnika kina Talije. Priključila je ne-

kaj mimoidočih fantov in gasilcev, ki so

ogenj zatrli.

— Divji lovec ali tihotapec? Znano je,

da je bil podpolkovnik G. Mihačič Bakic iz

Ljubljane med lovišču trgovca Franca Do-

lencia iz Kranja in zdravnik dr. Alfonza

Šempra iz Zagreba napaden. Z lovskim

čuvajem Mihom Rehbergerjem z Brega sta

lovila blizu Bašeljkega sedla divje kose.

G. podpolkovnik je imel puško na rami,

čuvaj je šel kakih 10 metrov za njim. Na-

enkrat je stal pred njim mlad fant, ki je

napel vanj cev vojaške puške in zavpil

»roke kvišku«. G. Bakic je ukazal čuvaju,

naj strelja. Tega pa se je neznanec tako

prestrašil, da je takoj zbežal. Fant je star

kakih 20 let, temnolas, s črnatim klobu-

kom, visoke, vitke postave. Prišel je po

stezi s Javornika, kar dokazujejo sledi

čevljev v snegu, in je po isti poti tudi

zbežal. Orožniki iz Predvora so sedaj do-

gnali, da so prav takega neznanca videli

v Karničerjevi koči blizu Kranja. Imel

je tudi vojaško puško in jim pripovedoval,

da pripravljata pot tihotapec saharina, ki

bodo prišli kmalu za njim. Orožniki vestno

zasledujejo skrivnostnega napadalca.

Iz Celja

— Občinski urad za Celje-okolico raz-

glašja: Kr. banska uprava priredi proti

koncu meseca marca brezplačno tečaj za

pravnike pomočnike. Tečaj bo v kmetij-

ski šoli v St. Juriju ob juž. žel. Tečajniki

bodo dobili brezplačno oskrbo, poleg tega

pa jim bo povrnjena polovica vseh stroš-

kov. Interesanti naj se javijo do četrtka

10. t. m. v okoliškem občinskem uradu na

Bregu. — Prebivalci okoliške občine, ki

dobljajo iz Nemčije kako pokojnino, pen-

zije ali druge socialne podpore, naj se naj-

pozneje do 10. t. m. javijo v občinskem

uradu na Bregu. — Pisarna občinskega

urada na Bregu bo v ponedeljek 7. t. m.

zaradi snovanja zaprta.

— Dospelost davkov v prvem četrtlet-

ju. Davčna uprava v Celju razglašja, da so

1. t. m. dospeli v plačilo prvi četrtletni

obroki zgradarine, pridobnine, rentnine,

družbenega davka, davka na neozojene

osebe, davka na poslovni promet, davka na

lüksus in vojne. Te obroke je treba po-

ravnavati do 15. februarja. Zavodi, napra-